

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VII. Quomodo Persarmenii Romanis sese tradiderunt, unde bellum exortum est Romanos inter ac Persas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

aspetto esset admirabilis, & in collo-
quiis ob leporēm jucundissimus: ad
rem confessim intelligendam acutus,
si quisquam alias: & ad agendum
promptissimus: ad optimum consilium
eligidum, & ad judicandum, tum de
suis, tum de alienis negotiis, solertissi-
mus. Itaque tot ac tantas res perfecit,
cum nihil unquam in crastinum differ-
ret. Admirationi autem fuit non Ro-
manorum modo, verum etiam Persar-
um Imperatoribus, cum in omnibus
negotiis ita se gereret, ut necessitas po-
stulabat, utq: terebat occasio, cui qui-
dem nunquam defuit, quemadmodum
suis locis sigillatim exponam. Erat
in illo acer quidem ac vehemens im-
petus, atque interdum iracundia. Rur-
sus tamen non modica, immo potius
abundans animi lenitas ac mansuetu-
do. Adeo ut in eum optime conveni-
ret id quod à Gregorio Theologo sa-
pienter est dictum; Severitas vere-
cundiā temperata, sic ut neutra lade-
retur ab altera, sed ambæ se scinvicem
exornarent.

CAP. VII.

*Quomodo Persarmenii Romanis se tradide-
runt: unde bellum exorum est inter Ro-
manos ac Persas.*

Huius igitur Gregorii Pontifica-
tus anno primo, incola majoris
Armeniae quæ nunc Persarmenia dicitur, hæc autem regio antea quidem
Romanis paruerat; sed cum Philippus
successor Gordiani eam Sapori prodi-
disset, minor quidem Armenia penes
Romanos manxit: reliqua vero omnis
penes Persas: hujus igitur incola, fi-
dem Christianam professi, cum à Per-
sis graviter vexarentur, præcipue iis in
rebus quæ ad religionem ipsorum per-
tinebant: clam Legatos ad Justinum
misserunt, rogantes ut Romanorum di-
tioni subjicerentur, quo liberè absque
ullo impedimento, divini cultus cere-
monias peragerent. Quam Legatio-
nem cum admisisset Justinus, & condi-
tiones quasdam scriptis proditas appro-
basset, graviq: jure jurando confirmal-
les, Armenii praefectos suos necarunt,
& universi Romano Imperio se se ad-
junxerunt, una cum finitimis quos sibi
sociaverant, tam ejusdem gentis, quam
alienigenis: Duce Vardane, qui apud
ipsos genere ac dignitate & rei mili-
taris peritia eminebat. His de rebus

A Φιλέγχας διὰ χαιτων ἡδισθεὶς, νοῦσοι
ἐκ τοῦ καρδινίας ὀξύς, εἴτις αἷλος αὐτοποιη-
τεῖται τὸ μάλιστα ὀξύτατόν θεῖον.
λὴν αἵλεις βυλλόσται, καὶ κενατατεῖ-
κεια, τὰ τὸν αἷλον οἰκανώτατόν θεῖον.
τοσαῦτα κατεπέδεσθαι, μηδὲν ἐσ αὔρων
βαλλόμενόν θεῖον, κατέπληξε, & μάνιον
μάνιον βασιλέας, ἀπασι γεννεῖσθαι.
κατεχεία κολοῖν, καὶ καρός οὐσίους θεῖο-
εν, ἀλλα καὶ σὺν πέστων ᾧ ἔκαστα φε-
φόρως δηλώσω. Λεῖψαί σε αὐτῷ πολυμήτρη.
Φορδρόν, οὐσιαχθεὶς θεῖον, καὶ τὸ θυμοεῖδες οἱ
οὐλίγον δέ πάλαι, ἀλλα καὶ μάλιστα
τὸ πειρόν τε καὶ ημερευν. οὐς ἐπ' αὐτῷ αἱρε-
κατανῆσαι τὰ γρηγορεία τῷ θεολόγῳ πει-
λοτοφημένα, τὸ αὐτηρὸν αἰδοῖ συγκα-
τεν. οὐς μὴ σῇ ἑτερον οὐτὸς τὸ ἑτέρευ κατα-
βλάπτεις, ἀλλ' ἀμφότερα διὰ μάλιστα
δοκιμεῖν.

ΚΕΦ. 3.

Ως εἰ λειχθήσοις ἀρμένοις πέρσαι τοὺς χειταινεῖς φυτη-
σαν. διόπειρ ὁ φρος πέρσαις ἀνέβησαν στάμιον.
TΟύτω τὴν ἐπισκοπὴν περῶν ἐπειδὴ
πονος, ④ τῆς πάλαι μὴν μεγαληθε-
μημίας, υἱερον ἡ πέσταερμίας ἐπονομα-
στης, ἡ πεζῶν ρωμαῖοις κατίκοος ιε, φιλι-
ππας ἐτούτη γορδιανὸν κατα περσοῦ θε-
τὴν τῷ σαπώρῃ, ἡ μὴν κληθεῖσα μικρὰ
μημία πρὸς ρωμαιῶν ἐμετέπειη, ἡ δέ γε λε-
πὴ πάστα πρὸς πέστων τὰ χειταιν πε-
ριδούντες, ἐπει τῷδε πέστων κακοῖς ἐπαρχε-
καὶ μάλιστα φειτηνόκειαν νόμισμα, ἐπ τα-
δεινός ω ἐπεισεδύσαντες πρὸς ιεστον, ιεδύ-
τες κατίκοοι ρωμαιοις γένεδος, οὐς ἀπ' α-
δειας δρῶν τὰς εἰς θεον γέρα, μηδένος αὐτοῦ
ἐμποδὼν γινομένη. τούτης ιεστιν περιπολη-
τει, καὶ τινῶν ἐν γραμμασι πρὸς βασιλεῖς
διομολογηθεῖσιν, ὅρκοις τε δενοῖς κατα-
σφαλισθεῖσιν, ἀποσφάλιστη μὲν ④ δομι-
τοισι σὺν Φωνάερχοις. περοσίται ④ πα-
σιδί τηρη ρωμαιῶν αεχθεὶς μετ' ὧν προσεικο-
σαν πλησιοχάρεια, οὐμεστην τε καὶ αἱλοφ-
λων, παρεῖσαν περίχοι ④ τούτοις γε
τε καὶ αἴσιος, καὶ τῇ φειτηνόν πολέμει-

ἐπιπείρα. ἐπεγκαλεύτη τοῖναι αὐτὶ τέτων
χορεύειν, ιετὸν ὁ ἀπεπέμπειο, λέγων τε
περγάδα τῆς εἰρήνης, καὶ μὴ διόν τε εἴναι χει-
τανίας δυοπρόψια, ἐν καιρῷ πολέμου χειτα-
νοῖς περσορύνειας· καὶ ταῦτα μὲν ἀπενεί-
ρατ. ἡ μὲν ἡ πόλεμον παρεκκλιάζειο.
ἄλλα τῆς συνήθετης φῆσθαι δεῖτο, πάντα διά-
τρεπτὸν ὄντειν ἥδονῶν τιθέμενο.

Κεφ. η.

Περὶ μαρκιανοῦ στρατοῦ, καὶ τῆς πολιορκίας νοσήσεως.

Στρατηγὸν ὃ τῷ ἔών ἐπειμπτὶ μαρ-
κιανὸν συγχενῆ αὐτῷ καθεστῶτα, ἐτε-
στρατείαν αξιόμαχον δέει, ἐτε τῷ διῆλι
την τὸν πόλεμον περσορύνειν. δὲ Πτολεμαῖος
πιστικὸν κακὸν καὶ εἰπεῖν αναλεργῆτων ὅλων, τὴν
μεστὸν κατέβασθε τῶν πολαμῆρ, ὀλίγες κο-
μιδᾶς στρατιώτας, καὶ τέττας ανόπλες Φτιού-
εγεινο. ἐχων καί τινας σκαπταρέας καὶ βο-
λατας ἐπὶ τῶν συνιελῶν αφηρημένες. συμ-
πλέκειοι μὲν ὅλιγα πρεσταστασιαὶ τὴν
νόσον, ἐπωδότε τῶν πέστων παρεκκλιστι-
κῶν. καὶ τὸ πλέον ἐργηκὼς περικαθίστηκε τὴν
πόλιν, τὸν αξιωσάντων τῶν πέστων διπολεῖ-
ται τας πύλας, ἐνυπελόντων ὃ καὶ μάλα
αἰχμῶς ἐς τὸ ρωμαῖον σεργάτυμα. τερά-
στια ἡ πολλὰ μην καὶ μᾶλα αράτο, τὸ ἐσόμε-
να δυχερῆ μηνύοντα. καὶ βέβην ὃ δεῖτο γρῆτε-
ταιεια καταρχὰς τῷ πολέμῳ, ὡδὸν κε-
φαλαὶ ἐπὶ τῷ αὐχένῳ ἐπηώρηντο.

Κεφ. θ.

Δεκτὸς χοσρέως ἀδελφαρμάνιον στρατοῦ ἐντελεῖον
στηλας, πολλὰ κακὰ τύποις διαθέτει, φρεστὸν
αὐτὸς ἀπέλθει.

Ο Δεκτὸς χοσρέως, επεὶ αὐτὸς εργως αὐτῷ τὰς
τὸν πόλεμον ἐξουτεπίστο, αδδαρμά-
την μην διαπορεύσας μέχει τῶν, καὶ τὸν
εὐφράτην αὐτὰ τὴν Κριεζαν γῆν διαβιά-
ται, ἐς τὴν ἐρυμάνιον ἐπικρέταιαν ἥφιδις διαδέ-
καλαμένης κακησίας. τὸ δὲ κρέπησόν εἰσι πό-
λημα ρωμαῖοις ἐπικαιοσταῖον, πρεστασ-
ικῆς τῷ πολιτεύματος καίμρον. ὅπερ
οὐχεῖν καὶ μέγα τὰ τείχη ποιεῖ, εἰς ἀπειρο-
νύψῳ ἐπιμερόμενα. ἀλλὰ τὸν εὐφράτην καὶ
αὔρας ὁ πόλαιοι κυκλεύεις, καὶ ὑπερέδο-
τοσθῆτες τὴν πόλιν. αὐτὸς ὃ σω τοῖς αὐτῷ

A cum Chosroes conquestus esset, Justinus Legatos ejus cum hoc responso dimisit, terminatam esse pacem quae inter ipsos facta fuerat, nec fieri posse ut Christiani Christianos belli tempore ad se fugientes rejicerent. Et haec quidem respondit Justinus. Nec tamen se ad bellum gerendum paravit; sed consuetis deliciis immeritus, libidinibus suis cuncta postponenda esse ducebat.

Cap. VIII.

B De Marciano Magistro militum, & de Nisibis obsidione.

PORRO Magistrum Orientalis mil-
itiae misit Marcianum quendam,
generi sibi conjunctum, nec justum
exercitum, nec reliquum belli appara-
tum ei sufficientem tradens. Hic ad
manifestissimum disertimen & ad sub-
versionem omnium rerum in Mesopo-
tamiam venit, per paucos menses, eos
que inermes secum trahens. Habebat
etiam fossores quosdam ad bubulcos,
quos Provincialibus eripuerat. Levi
itaque prælio circa Nisibim conseruo,
cum ipso etiam Perse nondum ad bel-
lum fatis instructi essent, superior eva-
fit: statimque urbem ob sidiothe cinxit:
Peris interim ne portas quidem occlu-
dere dignantibus, sed cum summo de-
decore & contumelia illudentibus ex-
ercitu Romano. Et alia quidem mul-
ta tunc visa sunt prodigia, quibus mala
qua eventura, erant indicabuntur. Nos
tamen initio belli, vitulum vidimus re-
cens natum, ex cuius cervice capita
duo prominebant.

Cap. IX.

Quomodo Chosroescum Addarmanem ducem
contra Romanos misseret, qui illos magnis
cladibus affecit: ipse Nisibim perrexit.

CHOSROES vero, posteaquam o-
mnia quae ad bellum erant necel-
faria abunde præparasset, ad certum
usq; locum progrellus, Euphrate in re-
gione sua trajecto, Addarmanem qui-
dem in Romanorum fines per Circes-
sium emisit. Est autem Circesium op-
pidum commodissimum Romanis, in
extremis Imperii finibus situm. Quod
non muri solum in summam altitudi-
nem erecti, verum etiam Euphrates &
Abora fluvii munitissimum reddunt,
totam urbem undique cingentes, ac vel-
uti insulam efficientes. Ipse vero cum

Hhh. ij